

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj:

Podgorica, 13. mart 2013. godine

INFORMACIJA
*o značaju i proceduri predstavljanja Crne Gore
pri Afričkoj uniji*

- **Opšte informacije**

Afrička unija (AU) predstavlja savez 54 zemlje afričkog kontinenta. Organizacija je formalno osnovana 26. maja 2001. godine, nakon usvajanja konstitutivnog akta 2000. godine na Samitu u državi Togo, naslijedivši OAJ (Organizaciju afričkog jedinstva). Osnov djelovanja Organizacije čine povelje OAJ od 25. maja 1963. godine, Abuja sporazum od 3. juna 1991. godine i Sirta deklaracije usvojene 9. septembra 1999. godine.

Ciljevi osnivanja AU su, između ostalih, ubrzanje procesa integracije kroz aktivno učešće u globalnoj ekonomiji, i rješavanje kompleksnih socijalnih, ekonomskih i političkih problema na kontinentu, koji su se pojavili kao rezultat negativnih aspekata globalizacije.

Nakon osnivanja, AU je preuzela rad OAJ, odnosno djelovanje koje se fokusiralo na završetak procesa dekolonizacije i eliminaciju aparthejda na kontinentu; promociju jedinstva i solidarnosti među afričkim zemljama; koordinaciju i intenziviranje saradnje u cilju efikasnijeg razvoja kontinenta; očuvanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta zemalja članica; i promovisanje međunarodne saradnje u okviru Ujedinjenih nacija.

Sekretarijat AU se nalazi u Adis Abebi, glavnom gradu Etiopije. AU ima 11 tijela, od kojih su najvažniji Skupština AU i Komisija AU. Skupštinom, kao krovnim političkim organom, predsjedava Hailemariam Desalegn, predsjednik Vlade Etiopije, izabran na 20. Samitu AU, održanom 27. januara 2013. godine u Adis

Abebi. Skupština AU zasijeda jednom godišnje na nivou šefova država/vlada zemalja članica, a odluke se donose konsenzusom, ili dvotrećinskom većinom.

Komisija AU ima ključnu ulogu u upravljanju Organizacijom pri čemu brani interese Organizacije, priprema strateške planove i elaborira zajednička stanovišta AU. Komisija je nadležna za politička pitanja, pitanja mira i bezbjednosti, ekonomije, infrastrukture, energije, trgovine, industrije, poljoprivrede i socijalna pitanja.

Jedno od tijela AU je i izvršni savjet koji odgovara Skupštini, a čiji su članovi ministri vanjskih poslova država članica ili ministri drugih ministarstava koje odredi vlade država članica.

Status akreditovane zemlje pri AU od evropskih zemalja imaju: Danska, Finska, Holandija, Češka, Španija, Ujedinjeno Kraljevstvo, Francuska, Portugal, Austrija, Njemačka, Švedska, Italija, Srbija, Norveška, Rumunija, Turska, Grčka, Belgija, Poljska, Malta, Irska, Švajcarska, Slovačka, Island, Mađarska, Hrvatska, Bugarska, Sveta Stolica, BiH, Luksemburg, Kipar i Albanija.

Od međunarodnih organizacija status akreditovane organizacije imaju: Evropska unija, Međunarodna organizacija Frankofonije, Regionalni centar za malo i lako naoružanje, Kancelarija UN za koordinaciju humanitarne pomoći, UNIDO, UNICEF, Međunarodni komitet Crvenog krsta; UNHCR itd.

- **Procedura akreditacije**

Procedura akreditacije predstavnika Crne Gore pri AU vrši se po pravilima za akreditaciju ne-afričkih država. Prvi korak je upućivanje akreditacionog pisma predsjedavajućem Komisije AU (*Nikozasana Dalamini-Zuma*), od strane ministra vanjskih poslova zainteresovane države, u kojem se navodi ime predstavnika države, kao i razlozi i interesi za akreditaciju nerezidentnog predstavnika pri AU.

S obzirom da Crna Gora nema diplomatsko predstavništvo u Africi čiji bi ambasador/stalni predstavnik bio nerezidentno akreditovan pri AU, praksa je da to bude neko iz MVPEI ili stalni predstavnik pri UN-u u Njujorku, imajući u vidu da je u Njujorku najviše predstavljena delegacija AU i da se najveći interesi ostvaruju u saradnji sa UN-om.

Nakon prijema akreditacionog pisma predsjedavajuća Komisije obaviještava države članice i organe AU o imenu akreditovanog predstavnika, te ukoliko nema prigovora, obaviještava predstavnika o završenom procesu akreditacije.

- **Značaj**

Predstavnik pri AU može prisustvovati svim sastancima, osim ukoliko su povjerljive prirode ili se tiču tema koje nijesu u interesu ne-afričkih država. Predstavnik može, takođe, učestvovati, davati izjave i postavljati pitanja na sastancima koji su od interesa za ne-afričke države, ali bez prava glasa. Uz prethodnu najavu, moguće je, učešće najviših zvaničnika na najznačajnijim skupovima AU (*polugodišnji sastanci ministara vanjskih poslova AU ili godišnji samiti predsjednika država/vlada AU*).

Značaj predstavljanja Crne Gore pri AU ogleda se, prije svega, u jačanju prisustva Crne Gore na afričkom kontinentu. Akreditacija predstavnika pri AU ubrzala bi uspostavljanje i razvoj odnosa sa svim državama afričkog kontinenta što je posebno značajno zbog činjenice da Crna Gora nema diplomatsko-konzularno predstavništvo ni u jednoj od država iz tog dijela svijeta. Takođe, učešće u radu najvažnijih organa AU doprinijelo bi jasnijem viđenju odnosa među državama afričkog kontinenta i njihovim problemima, kao i odnosa međunarodnih organizacija i aktera prema ovom kontinentu.

S obzirom na geografsku bliskost i pripadnost zajedničkom mediteranskom nasljeđu, kao i činjenicu da dešavanja posebno na sjeveru afričkog kontinenta utiču na bezbjednost regiona, Crna Gora je prirodno upućena na pokretanje i produbljivanje saradnje sa ovim kontinentom. U tom kontekstu, osim političkih pitanja migracija i azila koje direktno mogu negativno uticati na stabilnost sjevera Mediterana, značajna mogućnost saradnje je, osim sfere bezbjednosti, izražena posebno u oblastima kulture, umjetnosti i obrazovanja.